

OBSAH

ÚVOD	5
I. OBČAN A TRESTNÍ PRÁVO	7
1.1. Obecné otázky	7
1.1.1. Účel trestního práva	7
1.1.2. Pojem práva	7
1.1.3. Pojem čs. trestního práva a jeho charakteristické rysy	8
1.1.4. Působení trestního práva k plnění občanských povinností a pravidel socialistického soužití	10
1.1.5. Ochrana práv občanů	11
1.1.6. Donucovací moc státu	12
1.2. Co je trestný čin (přečin)?	13
1.2.1. Nebezpečnost činu pro společnost	15
1.2.2. Skutková podstata trestného činu	15
1.3. Jak je zajišťována ochrana práv společnosti a jednotlivce předpisy trestního práva?	18
1.3.1. Stíhání obviněného jen ze zákonných důvodů a způsobem stanoveným zákonem	21
1.3.2. Zásada objektivní pravdy	22
1.3.3. Zásada presumce nevinny	23
1.3.4. Zásada zajištění práva na obhajobu	23
1.3.5. Zásada veřejnosti	24
1.3.6. Zásada spolupráce se společenskými organizacemi	24
1.3.7. Právo používat mateřský jazyk	25
1.4. Jaké povinnosti ukládá trestní řád občanům?	26
1.4.1. Povinnost svědčit	27
1.4.2. Povinnost být znalcem, tlumočnickem	27
1.4.3. Povinnost vydat věc důležitou pro tr. řízení	27
1.4.4. Povinnost podrobit se prohlídce těla	28
1.4.5. Povinnost strpět odběr krve a pod. úkon	28

1.4.6. Povinnost strpět zjištění totožnosti	29
1.4.7. Další povinnosti	29
1.5. Lze bránit svá práva svépomocí?	30
1.5.1. Nutná obrana	30
1.5.2. Zadržení útočníka	34
1.5.3. Krajní nouze	35
1.5.4. Dovolené riziko	36
1.5.5. Oprávněné použití zbraně	37
1.6. Jakým způsobem uplatňuje občan ochranu svých práv?	40
1.6.1. Podání občanů	41
1.6.2. Odvolání a stížnost	42
1.6.3. Oznámení trestného činu	44
1.6.4. Postup orgánů tr. řízení po obdržení oznámení	45
1.6.5. Rozhodnutí orgánů činných v tr. řízení	46
1.6.6. Usnesení	46
1.6.7. Stížnost	50
1.6.8. Doručení	50
1.6.9. Zastupování	53

II. OBČAN A ORGÁNY V TRESTNÍM ŘÍZENÍ 57

2.1. Občan při trestním řízení	57
2.1.1. Oznamovatel	58
2.1.2. Obviněný	59
2.1.3. Zákonný obhájce obviněného	
2.1.3/a Obhájce	71
2.1.4. Poškozený	74
2.1.5. Zúčastněná osoba	82
2.1.6. Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného	83
2.1.7. Svědek	84
2.1.8. Znalec	90
2.1.9. Tlumočník	91
2.1.10. Zástupce společenské organizace — společenský žalobce — společenský obhájce	92
2.2. Orgány činné v trestním řízení	99
2.2.1. Soudy	100
2.2.2. Prokurátor	105
2.2.3. Orgány vyšetřování	108
2.2.4. Vyhledávací orgán	109
2.2.5. Orgány konající objasňování přečinů	109
2.2.6. Sbor nápravné výchovy	110

III. PRŮBĚH TRESTNÍHO ŘÍZENÍ a jeho stadia	113
IV. PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ	116
4.1. Postup ve vyšetřování	119
4.2. Vazba	123
4.2.1. Náhrada škody způsobené rozhodnutím o vazbě	130
4.3. Zadržení	131
4.4. Vydání a odnětí věci	133
4.5. Domovní a osobní prohlídka	133
4.6. Zadržení a otevření zásilek	134
4.7. Skončení vyšetřování	134
4.8. Postup ve vyhledávání	135
4.9. Objasňování přečinů	136
4.10. Rozhodnutí v přípravném řízení	137
4.11. Přerušování trestního stíhání	138
4.12. Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení	139
V. OBČAN A JEHO PŘÁVA V ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM	143
5.1. Předběžné projednání obžaloby	144
5.2. Hlavní líčení	145
5.2.1. Zahájení hlavního líčení	150
5.2.2. Průběh hlavního líčení	149
5.2.3. Dokazování	154
5.2.4. Odročení hlavního líčení	156
5.2.5. Skončení hlavního líčení	156
5.2.6. Rozhodování v hlavním líčení	158
5.2.7. Důležitá ustanovení, týkající se ochrany práv poškozeného v hlavním líčení	162
5.2.8. Formy soudního zasedání	163
5.3. Odvolání a řízení o něm	164
5.3.1. Osoby oprávněné k podání odvolání	164
5.3.2. Lhůta a místo podání odvolání	165
5.3.4. Vzdání se odvolání	173
5.3.3. Zpětvzetí odvolání	173
5.3.5. Průběh odvolacího řízení	174
VI. ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ	180
6.1. Řízení proti mladistvým	180
6.2. Řízení proti uprchlému	184

6.3.	Řízení za stanného práva	185
6.4.	Řízení před samosoudcem a trestní příkaz	185
VII. OBČAN PO PRAVOMOCNĚ SKONČENĚM TRESTNÍM ŘÍZENÍ 189		
7.1.	Stížnost pro porušení zákona	190
7.1.1.	Základní rysy právní úpravy stížnosti pro porušení zákona	190
7.1.2.	Oprávněné subjekty k podání stížnosti pro porušení zákona	192
7.1.3.	Rozhodování o stížnosti pro porušení zákona	193
7.2.	Obnova řízení	197
7.2.1.	Podmínky obnovy řízení	197
7.2.2.	Osoby oprávněné podat návrh na obnovu řízení	200
7.2.3.	Řízení o návrhu na obnovu řízení	202
7.2.4.	Rozhodnutí o obnově	202
7.2.5.	Řízení po povolení obnovy	202
7.3.	Přezkoumání trestu smrti	204
VIII. OBČAN A VÝKON ROZHODNUTÍ 206		
8.1.	Zásady vykonávacího řízení	207
8.1.1.	Postup ve vykonávacím řízení	211
8.2.	Trest smrti	213
8.3.	Trest odnětí svobody	214
8.3.1.	Diferencovaný způsob výkonu trestu (nápravně výchovné skupiny)	
8.3.2.	Zásada individualizace trestu a její projevy	215
8.3.3.	Vnitřní diferenciací	217
8.3.4.	Práva a povinnosti odsouzených	217
8.3.5.	Samospráva odsouzených	221
8.3.6.	Kázeňská opatření	221
8.3.7.	Mladiství odsouzení	222
8.3.8.	Kdy se nastupuje trest odnětí svobody?	222
8.3.9.	Odklad výkonu trestu	222
8.3.10.	Přerušeni výkonu trestu	224
8.3.11.	Podmíněné propuštění	224
8.4.	Nápravné opatření	228
8.5.	Ztráta čestných titulů a vyznamenání	229
8.6.	Ztráta vojenské hodnosti	230
8.7.	Zákaz činnosti	230
8.8.	Propadnutí majetku	231

8.9.	Peněžitý trest	232
8.10.	Propadnutí věci	234
8.11.	Vyhoštění	234
8.12.	Zákaz pobytu	235
8.13.	Podmíněné odsouzení	236
8.13.1.	Přiměřená omezení	238
8.13.2.	Osvědčení se ve zkušební době	239
8.14.	Zvláštnosti týkající se mladistvých	240
8.15.	Ochranná opatření	241
8.15.1.	Ochranné léčení	242
8.15.1.1.	Nastoupení ochranného léčení	243
8.15.1.2.	Změna způsobu léčení	243
8.15.1.3.	Propuštění z ochranného léčení	244
8.15.2.	Ochranná výchova	244
8.15.3.	Ochranný dohled	247
8.15.4.	Dozor prokurátora	249
8.16.	Zabrání věci	250
9.	Zahlazení odsouzení	251
10.	Některé úkony související s tr. řízením	254
10.1.	Udělení milosti	254
10.2.	Rozhodnutí o amnestii	257
	SEZNAM VZORŮ	260
	SEZNAM PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	261
	REJSTRÍK	263

Prof. dr. Dagmar Císařová, DrSc.,
JUDr. Jana Čížková

OBČAN V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

Obálku navrhl V. Kučera. Vydalo nakladatelství Panorama
v roce 1989 jako svou 4 590. publikaci. Edice Praktické příručky.

Odpovědná redaktorka dr. Kateřina Slavíková.

Výtvarný redaktor dr. Oleg Man.

Technická redaktorka Jarmila Sojková.

Z nové sazby písmem Public výtisklo Rudé právo Brno.

I. vydání

AA 16,99. VA 17,08. Počet stránek 272. Náklad 6 000 výtisků.

505—21—826 02/23

11—015—89

Cena brožovaného výtisku 20 Kčs